

28-6-2024 | **Verplichte AOV voor zelfstandige ondernemers**

De overheid wil zelfstandig ondernemers verplichten om deel te nemen aan de basisverzekering arbeidsongeschiktheid zelfstandigen (BAZ). Het zal nog enkele jaren duren voordat de verplichte verzekering ingaat. Het UWV heeft een ruime voorbereidingstijd nodig maar kampt momenteel ook nog met een tekort aan verzekeringsartsen. De verplichte AOV is al afgesproken tussen het kabinet en de sociale partners (werkgevers en werknemers) bij het pensioenakkoord in juni 2019. Het wetsvoorstel van de BAZ is openbaar gemaakt via de internetconsultatie. Tijdens deze consultatie kunnen ondernemers en burgers suggesties geven voor verbeteringen.

[Overheid.nl | Consultatie Wet basisverzekering arbeidsongeschiktheid zelfstandigen \(internetconsultatie.nl\)](https://overheid.nl/consultatie/wet-basisverzekering-arbeidsongeschiktheid-zelfstandigen-internetconsultatie.nl)

Verplichte AOV voor de IB-ondernemer, niet voor de DGA

De verplichting geldt alleen voor zelfstandigen die volgens de fiscale wetgeving van de Inkomstenbelasting (IB) 'winst uit onderneming' behalen. Dit zijn zelfstandigen met een eenmanszaak, een vennootschap onder firma (VOF) of een maatschap. De verplichtstelling geldt echter niet voor ondernemers die vallen onder de kleine ondernemersregeling oftewel een omzet hebben onder de €20.000 en vrijgesteld zijn van btw. De verplichtstelling is ook niet van toepassing voor directeur groot aandeelhouders (DGA) die als rechtsvorm een Besloten Vennootschap (BV) hebben. Ondernemers die de AOW-leeftijd bereikt hebben, doen ook niet meer mee met de BAZ.

Uitkering BAZ

Na een wachttijd van 52 weken komt een zieke ondernemer mogelijk in aanmerking voor een uitkering. Bepalend is of de ondernemer nog in staat is om een drempelfunctie te vervullen waarmee de ondernemer het minimumloon kan verdienen. Deze drempelfuncties komen uit het claimbeoordeling en borgingssysteem (CBBS) en zijn vaak nog mogelijk met heel veel beperkingen.

De verplichte BAZ keert bij 70% van de uitkeringsgrondslag uit. Deze bedraagt maximaal 142,86% van het minimumloon, dan is de uitkering gebaseerd op 70% van de uitkeringsgrondslag. De genoemde 70% van de uitkeringsgrondslag komt uit op het bedrag van het wettelijk minimumloon.

De uitkeringsgrondslag is de winst uit onderneming van het voorgaande kalenderjaar vermeerderd met de ondernemersaftrek en MKB-winstvrijstelling. De uitkeringsgrondslag kan worden bepaald op basis van de gemiddelde winst uit onderneming van de laatste drie jaar. Deze zogenaamde middelingsregeling wordt toegepast wanneer dit tot een hoger bedrag leidt.

De BAZ kent een opt-out mogelijkheid

Ondernemers die tenminste een vergelijkbare AOV-dekking hebben bij een private verzekeraar hoeven niet mee te doen met de verplichte basisverzekering arbeidsongeschiktheid zelfstandigen (BAZ). De private verzekeraar meldt de ondernemer aan voor de opt-out. De private verzekeraar betaalt voor iedereen die meedoet met de opt-out een zogenaamde stabiliteitsbijdrage.

De stabiliteitsbijdrage is nodig omdat de verwachting is dat juist de gunstige risico's zich laten verzekeren bij een private verzekeraar. Zij kunnen namelijk bij de private verzekeraar een betere dekking tegen een betere prijs krijgen en het is niet de bedoeling dat alleen de slechtere risico's zoals personen in risicovolle beroepen of personen met gezondheidsproblemen meedoen met de BAZ. Of de stabiliteitsbijdrage ook weer doorbelast wordt aan de zelfstandig ondernemer, dat bepaalt de verzekeraar. De hoogte van de bijdrage is ook nog niet bekend.

Premie BAZ

De wet zegt dat het premiepercentage zo wordt vastgesteld dat er structureel een kostendekkende premie is. De Belastingdienst int deze premie voor de verplichte AOV. De premie komt in het Arbeidsongeschiktheidsfonds zelfstandigen. Dit doet de Belastingdienst ook al voor de Inkomstenbelasting en de inkomensafhankelijke bijdrage voor de zorgverzekeringswet. De verwachting is dat de premie uit gaat komen rond de 6,5% van de zogenaamde premiegrondslag. Maximaal bedraagt de premie € 200 per maand die ook nog eens fiscaal aftrekbaar is.

Het premiepercentage wordt door het UWV bijgesteld als deze te hoog of te laag is vastgesteld voor de structurele toekomstige uitkeringslasten. Dit wordt gemonitord en geëvalueerd.

Samenloop werknemer en zelfstandig ondernemerschap

Als de ondernemer ook werknemer is, dan moet de ondernemer wel meedoen met de BAZ. De werknemer die ook als zelfstandige werkt, heeft dan te maken met zowel de WIA als de BAZ. Omdat er sprake kan zijn van verschillende arbeidsongeschiktheidscriteria, is het mogelijk dat er rechten zijn op een WIA-uitkering, maar niet op een BAZ-uitkering.

Ziekmelding bij het UWV

Wanneer de ondernemer niet meer zijn werkzaamheden kan verrichten, kan er een ziekmelding richting het UWV plaatsvinden. Het UWV neemt bij de ziekmelding vervolgens binnen 13 weken een beslissing of de wachttijd voor de BAZ in is gegaan en indien ja per welke datum. In week 42 na de eerste ziektedag informeert het UWV over de mogelijkheid om een uitkering uit de BAZ aan te vragen.

Verplichte AOV voor zelfstandige ondernemers

Wat gebeurt er met de vrijwillige verzekering voor de Ziektewet en de WIA?

Na invoering van de BAZ is het voor IB-ondernemers niet meer mogelijk om deel te nemen aan de vrijwillige verzekeringen van Ziektewet en WIA. Voor de bestaande vrijwillig verzekerden ZW en Wet WIA geldt een overgangsrecht. Ze mogen kiezen om in de vrijwillige verzekering te blijven. Dan moeten ze wel de opt-out bijdrage betalen die anders de private verzekeraar moet afdragen.

Het UWV krijgt de taak om deze stabiliteitsbijdrage te innen. Wanneer ze echter de vrijwillige verzekering beëindigen, dan kunnen ze er daarna ook geen gebruik meer van maken. Voor personen met een vrijwillige verzekering die ziek zijn, die houden ook in de toekomst een uitkering uit de vrijwillige verzekering. Zij doen dan automatisch mee in de opt-out.